

SIKKERHETSATABLAD
SOTEKS SOTFJERNER

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med Kommissjonsforordning (EU) 2015/830 av 28 mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET / STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET / FORETAKET

Utgitt dato 12.12.2002
Revisjonsdato 21.09.2017

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn SOTEKS SOTFJERNER
Artikkelnr. 32060, 32065
GTIN-nr. 7056360320602

1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Kjemikaliets bruksområde Sotfjerner

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet**Distributør**

Firmanavn KREFTING & CO. AS
Postadresse Postboks 14
Postnr. 1314
Poststed Vøyenenga
Land Norge
Telefon 67 52 60 85
Telefaks 67 52 60 95
E-post firmapost@krefting.no
Hjemmeside <http://www.krefting.no/>
Org. nr. 912 447 839
Kontaktperson Kristine L. Holmqvist

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon	Telefon: +47 22 59 13 00 Beskrivelse: Giftinformasjonen
------------	--

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Aquatic Chronic 2; H411
Stoffets/blandingens farlige egenskaper	Giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Faresetninger	H411 Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
Sikkerhetssetninger	P102 Oppbevares utilgjengelig for barn. P273 Unngå utslipp til miljøet. P501 Innhold / beholder leveres til godkjent avfallsmottak.

2.3. Andre farer

PBT / vPvB	Blandingen oppfyller ikke gjeldende kriterier for PBT (Persistent, Bioakkumulerbar og Toksik) eller vPvB (veldig Persistent og veldig Bioakkumulerende).
Helseeffekt	Høye konsentrasjoner av støv kan mekanisk irritere eller tørke ut huden, øynene og luftveiene.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2. Stoffblandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold	Noter
Kobber (II) Klorid	CAS-nr.: 7447-39-4 EC-nr.: 231-210-2	Acute Tox. 4; H302; Skin Irrit. 2; H315; Eye Irrit. 2; H319; STOT SE 3; H335; Aquatic Acute 1; H400; Aquatic Chronic 1; H410;	< 3 %	
natriumkarbonat	CAS-nr.: 497-19-8 EC-nr.: 207-838-8	Eye Irrit. 2; H319;	< 1 %	
Komponentkommentarer	Se avsnitt 16 for fullstendige faresetninger.			

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	I tvilstilfelle bør lege kontaktes. Nødtelefon: se avsnitt 1.4.
Innånding	Sørg for ro, varme og frisk luft. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Hudkontakt	Fjern tilsølt tøy. Vask straks huden med såpe og vann. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Øyekontakt	Skyll straks med mye vann. Anvend lunkent vann for å unngå skade på øyet. Fjern evt. kontaktlinser og åpne øyet godt opp. Fjern partikler under øyelokkene. Fortsett å skylle i minst 15 minutter. Kontakt lege hvis ubehaget vedvarer.
Svelging	Skyll munnen grundig. Fremkall ikke brekning. Gi straks et par glass vann hvis den skadde er ved full bevissthet. Gi ikke melk eller alkohol. Kontakt et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Akutte symptomer og virkninger	<p>Hudkontakt: Kjemikaliet kan irritere huden og kan forårsake kløe, svie og rødhet.</p> <p>Øyekontakt: Kan irritere øynene og kan forårsake rødhet og svie.</p> <p>Svelging: Kan gi irritasjon av slimhinner, oppkast og diaré. Kan gi kvalme og brekninger.</p> <p>Innånding: Kan gi irritasjon av luftveiene og hoste. Kan gi hodepine.</p>
--------------------------------	--

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Annen informasjon	Ingen spesiell, se avsnitt 4.1.
-------------------	---------------------------------

AVSNITT 5: BRANNSLOKKNINGSTILTAK

5.1. Slokkingsmidler

Egnede slokkingsmidler	Velges i forhold til omgivende brann. Slukk med: Skum, pulver, karbondioksid, vann(dusj).
Uegnede slokkingsmidler	Vann – fullt trykk.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer	Kjemikaliet er ikke klassifisert som brannfarlig.
Farlige forbrenningsprodukter	Kan inkludere, men er ikke begrenset til: Karbondioksid (CO ₂). Karbonmonoksid (CO). Alkaliske kobberforbindelser.

5.3. Råd til brannmannskaper

Personlig verneutstyr	Bruk trykkluftmaske når kjemikaliet er involvert i brann. Ved rømning brukes godkjent rømningsmaske. Se forøvrig avsnitt 8.
Annen informasjon	Beholdere i nærheten av brann flyttes straks eller kjøles med vann. Forhindre utslipp av slukningsvann ned i avløpet.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Benytt personlig verneutstyr som angitt i avsnitt 8.
---	--

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn.
--	---

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Forvaring	Samle opp spill i tette beholdere. Leveres som farlig avfall (se avsnitt 13).
Opprydding	Vask den forurensede overflaten med rengjøringsmidler og vann.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger	Se også avsnitt 7,8 og 13.
-------------------	----------------------------

AVSNITT 7: HÅNTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering	Sørg for god ventilasjon. Unngå innånding av støv og kontakt med hud og øyne. Unngå håndtering som fører til støvdannelse.
------------	--

Beskyttelsestiltak

Beskyttelsestiltak	Bruk verneutstyr som beskrevet i avsnitt 8.
Råd om generell yrkeshygiene	Det må ikke spises, drikkes eller røykes under arbeidet. Vask hendene etter kontakt med kjemikaliet.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring	Lagres tørt på et godt ventilert sted. Skal beskyttes mot varme og direkte sollys.
-------------	--

Betingelser for sikker oppbevaring

Egnet emballasje	Lagres i originalbeholder.
Råd angående samlagring	Lagres adskilt fra: Oksidasjonsmidler.
Lagringstemperatur	Verdi: 5 – 25 °C

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Spesielle bruksområder	Se avsnitt 1.2.
------------------------	-----------------

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL / PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1. Kontrollparametere

Annen informasjon om grenseverdier	Referanser (lover/forskrifter): FOR 2011-12-06 nr 1358 Forskrift om tiltaks- og grenseverdier.
------------------------------------	--

DNEL / PNEC

PNEC	Eksponeringsvei: Ferskvann Verdi: 7,8 µg/l
------	---

Eksponeringsvei: Sediment i ferskvann
Verdi: 87 mg/kg

8.2. Eksponeringskontroll

Varselsskilt

Forholdsregler for å hindre eksponering

Tekniske tiltak for å hindre eksponering

Sørg for tilstrekkelig ventilasjon, inkl. lokal avtrekksventilasjon, for å sikre at fastsatte eksponeringsgrenser ikke overskrides.
Personlig verneutstyr skal være CE-merket og bør velges i samarbeid med leverandøren av slikt utstyr. Det anbefalte verneutstyret og de angitte standardene er veiledende. Standarder skal være av nyeste versjon.

Øye- / ansiktsvern

Egnet øyebeskyttelse

Bruk støvtette vernebriller dersom det er fare for kontakt med øynene.

Øyevern, kommentarer

Mulighet for øyeskylling bør finnes på arbeidsplassen.

Håndvern

Egnede hansker

Bruk hansker.

Egnede materialer

Plast eller gummi. Vitongummi (fluorgummi).

Gjennomtrengningstid

Verdi: > 480 minutter.

Tykkelsen av hanskemateriale

Verdi: 0,5-0,65 mm

Ytterligere håndbeskyttelsestiltak

Tilsøtt hud skal vaskes grundig.

Hudvern

Hudbeskyttelse, kommentar

Normale arbeidsklær.

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern nødvendig ved

Normalt ikke nødvendig. Ved utilstrekkelig ventilasjon eller hvis det er fare for innånding av støv, må det brukes egnet åndedrettsvern med partikkelfilter (type P2).

Passende miljømessig eksponeringskontroll

Begrensning av miljøeksponering

Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform

Fast stoff Granulær

Farge	Grå-grønn.
Lukt	Karakteristisk
Luktgrense	Kommentarer: Ikke angitt.
pH	Status: I handelsvare Kommentarer: Ikke relevant. Status: I løsning Verdi: 4 – 6 Kommentarer: 1 % i vann.
Smeltepunkt / smeltepunktintervall	Kommentarer: Ikke angitt.
Frysepunkt	Kommentarer: Ikke angitt.
Kokepunkt / kokepunktintervall	Kommentarer: Ikke angitt.
Flammepunkt	Verdi: > 250 °C
Fordampningshastighet	Kommentarer: Ikke angitt.
Antennelighet (fast stoff, gass)	Ikke angitt.
Ekspløsjongrense	Kommentarer: Ikke angitt.
Damptrykk	Kommentarer: Ikke angitt.
Damptetthet	Kommentarer: Ikke angitt.
Relativ tetthet	Kommentarer: Ikke angitt.
Løslighet	Medium: Vann Kommentarer: Uoppløselig. Kobberforbindelser kan spaltes ut.
Fordelingskoeffisient: n-oktanol/ vann	Kommentarer: Ikke angitt.
Selvantennelighet	Verdi: 412 °C
Dekomponeringstemperatur	Kommentarer: Ikke angitt.
Viskositet	Kommentarer: Ikke relevant.
Oksiderende egenskaper	Ikke oksiderende.

9.2. Andre opplysninger

Andre fysiske og kjemiske egenskaper

Kommentarer Ingen ytterligere informasjon er tilgjengelig.

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet Stoffblandingen er ikke klassifisert som brennbar.

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet Stabil under normale temperaturforhold og anbefalt bruk.

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner	Oppstår ved kontakt med materialer som skal unngås (avsnitt 10.5) og ved ulempefulle forhold (avsnitt 10.4).
-------------------------------	--

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås	Unngå varme, flammer og andre antennelseskilder. Unngå frost.
-------------------------	---

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås	Unngå kontakt med syrer og baser. Sterke oksidasjonsmidler.
----------------------------	---

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Farlige spaltningsprodukter	Ingen under normale forhold. Se også avsnitt 5.2.
-----------------------------	---

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Andre toksikologiske data	Ingen toksikologisk informasjon er tilgjengelig for stoffblandingen.
---------------------------	--

Øvrige helsefareopplysninger

Vurdering hudetsende / hudirriterende, klassifisering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Vurdering øyeskade / øyeirritasjon, klassifisering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Vurdering av luftveissensibilisering, klassifisering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Vurdering av hudsensibilisering, klassifisering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Allergi	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Arvestoffskader	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Kreftfremkallende egenskaper, annen informasjon	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Reproduksjonsskader	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Vurdering av spesifikk målorgantoksisitet - enkelteksponering, klassifisering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Vurdering av spesifikk målorgantoksisitet - repeterende eksponering, klassifisering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Vurdering av aspirasjonsfare, klassifisering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

Symptomer på eksponering

I tilfelle svelging	Kan virke irriterende og fremkalle magesmerter, brekninger og diaré.
I tilfelle hudkontakt	Kan virke irriterende.
I tilfelle innånding	Innånding av støv kan irritere luftveiene og gi bronkittsymptomer.
I tilfelle øyekontakt	Kan virke irriterende og kan fremkalle rødhet og svie.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Akvatisk toksisitet, fisk	Verdi: 200 µg/l Testvarighet: 96 timer Art: Oncorhynchus mykiss Metode: LC50 (Kobberklorid)
	Verdi: 300 mg/l Effektdose konsentrasjon: EC50 Testvarighet: 96 time(r) Art: Macrochirus Metode: EC50 (natriumkarbonat)
Akvatisk toksisitet, krepsdyr	Verdi: 265 mg/l Testvarighet: 96 time(r) Metode: EC50 (natriumkarbonat)
Økotoksisitet	Giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Persistens og nedbrytbarhet, kommentarer	Produktet inneholder ikke persistente (tungt nedbrytbare) stoffer.
--	--

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumuleringspotensial	Ingen opplysninger.
---------------------------	---------------------

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet	Produktet inneholder stoffer som er vannløselige, og som kan spres i vannsystemer. (Kobber(II)klorid)
-----------	---

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

PBT vurderingsresultat	Blandingen oppfyller ikke gjeldende kriterier for PBT (Persistent, Bioakkumulerbare og Toksiske).
vPvB vurderingsresultat	Blandingen oppfyller ikke gjeldende kriterier for vPvB (veldig Persistent og veldig Bioakkumulerende).

12.6. Andre skadevirkninger

Andre skadevirkninger / annen informasjon	Ingen kjente.
---	---------------

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Leveres som farlig avfall til godkjent behandler eller innsamler. Koden for farlig avfall (EAL-kode) er veiledende. Bruker må selv angi riktig EAL-kode hvis bruksområdet avviker.
Avfallskode EAL	Avfallskode EAL: EAL: 06 03 13 faste salter og saltløsninger som inneholder tungmetaller Klassifisert som farlig avfall: Ja
EAL Emballasje	Avfallskode EAL: EAL: 15 01 10 emballasje som inneholder rester av eller er forurenset av farlige stoffer
NORSAS	7091 Uorganiske salter og annet fast stoff

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1. FN-nummer

ADR/RID/ADN	3077
IMDG	3077
ICAO/IATA	3077

14.2. FN-forsendelsesnavn

ADR/RID/ADN	MILJØFARLIG STOFF, I FAST FORM, N.O.S. (Kobber(II)klorid)
IMDG	ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, SOLID, N.O.S. (Copper(II)chloride)
ICAO/IATA	ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, SOLID, N.O.S. (Copper(II)chloride)

14.3. Transportfareklasse(r)

ADR/RID/ADN	9
IMDG	9
ICAO/IATA	9

14.4. Emballasjegruppe

ADR/RID/ADN	III
IMDG	III
ICAO/IATA	III

14.5. Miljøfarer

Marin forurensning	Ja
--------------------	----

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Forurensningskategori Ikke relevant.

ADR/RID Annen informasjon

ADR Andre relevante opplysninger Tunnelrestriksjonskode (D/E). Kan sendes som begrensede mengde 5kg.

Farenr. 90

Andre relevante opplysninger ADR/RID Kan sendes som begrensede mengde 5kg.

IMDG Annen informasjon

Andre relevante opplysninger IMDG Kan sendes som "Limited Quantity" 5kg.

EmS F-A, S-F

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM REGELVERK

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Referanser (Lover/Forskrifter) Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP) av 16.06.2012 med senere endringer.
Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH-forskriften) av 30. mai 2008 med senere endringer.
FOR 2011-12-06 nr 1358 Forskrift om tiltaks- og grenseverdier.
Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften). 01.06 2004 nr. 930, med endringer.
FOR 2009-04-01 nr 384: Forskrift om landtransport av farlig gods med senere endringer, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

Deklarasjonsnr. 75682

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering av kjemikaliesikkerhet er gjennomført Nei

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Leverandørens anmerkninger Informasjonen i dette dokument skal gjøres tilgjengelig for alle som håndterer kjemikaliet.
Opplysningene i dette sikkerhetsdatabladet er basert på opplysninger som var i vår besittelse på det tidspunkt sikkerhetsdatabladet ble utarbeidet. De gitte opplysningene er ment å være retningsgivende for sikker håndtering, bruk, lagring, transport, avhending og utslipp. De må ikke anses å være en garanti eller kvalitetsspesifikasjon.

Liste over relevante H-setninger (i avsnitt 2 og 3).
H302 Farlig ved svelging.
H315 Irriterer huden.
H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.
H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene.
H400 Meget giftig for liv i vann.

	H410 Meget giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann. H411 Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Aquatic Chronic 2; H411
Ytterligere informasjon	Produktet anses ikke å tilhøre gruppen rengjøringsmidler.
Viktige litteraturreferanser og datakilder	Sikkerhetsdatablad fra leverandør datert: 13.11.2014
Brukte forkortelser og akronymer	ADR: The European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road RID: The Regulations concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Rail IMDG: The International Maritime Dangerous Goods Code LD50: Dødelig dose, den dosen som dreper 50% av en populasjon LC50: Konsentrasjonen av et stoff som dreper 50% av en populasjon på et gitt tidspunkt EC50: Den effektive konsentrasjonen av et stoff som fører til 50 % av maksimal respons PBT: Persistent, Bioakkumulerende og Toksisk (giftig) vPvB: veldig Persistent og veldig Bioakkumulerende EAL-kode: kode fra EUs felles klassifiseringssystem for avfall (EWC = European Waste Code)
Opplysninger som er nye, slettet eller revidert	Seksjon 2, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 11, 12, 13.
Versjon	10
Utarbeidet av	Krefting & Co v/KLH
NOBB-nr.	23194012, 23194087